

Fullmäktige 24.01.2022 § 16

§ 16

Motion om att öka trivseln i staden genom att plantera träd

Beredning och upplysningar:
Mannermaa Anne
Siivola Meiri
Hänninen Salla
Ihalainen Leena
fornamn.efternamn@esbo.fi
Växel 09 816 21

Förslag

Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Risto Nevanlinnas m.fl. motion 30.8.2021 om att öka trivseln i staden genom att plantera träd samt konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Redogörelse

Motion

Risto Nevanlinna och 32 andra ledamöter lämnade 30.8.2021 en motion om att öka trivseln i staden genom att plantera träd.

I motionen föreslås det att Esbo sätter upp ett ambitiöst mål för antalet träd som planteras till exempel under de följande tio åren för att öka lummigheten och trivseln vid bosättning och i den övriga byggda miljön samt bland annat för kolbindning. I Helsingfors har man nyligen fattat beslut om att plantera 100 000 träd under de kommande 15 åren, och veterligen har liknande mål satts upp även i andra städer.

Svar

Träden har en stor betydelse för en trivsamt och grön stadsmiljö.

I detaljplanerna beaktas trädbeståndet genom att bestämma att trädbeståndet ska bevaras eller att nytt trädbestånd ska planteras. I planerna finns nya beteckningar för träd både i syfte att förbättra trivseln och stadsbilden och på basis av kraven på flygekorrrens rutter.

Målet är att gaturummen ska vara fungerande för alla som rör sig där samt lummiga och trivsamma, så att de också uppmuntrar till att promenera. Med hjälp av träd kan man förbättra mikroklimatet, till exempel genom att minska värmeöar eller blåst och därmed öka trivseln i omgivningen. Träd fungerar också som betydande kolsänkor. Plantering av gatuträd ökar naturens mångfald och erbjuder livsmiljöer för olika växt- och djurarter. Ett fullvuxet träd absorberar hundratals liter vatten på en varm sommardag, vilket innebär att träden kan ha en betydande roll också i hanteringen av dagvattnet i området. När träden

utnyttjar dagvatten kan man också undvika att öka dagvattenavloppsnätets storlek, vilket minskar byggkostnaderna för infrastruktur och behovet av vattning av träden. Gaturummen har också en viktig roll vid placeringen av underjordiska ledningar som för sin del påverkar placeringen av stora träd i gaturummet. Dimensioneringen av gaturummet undersöks vid beredningen av detaljplanen och utrymme reserveras för alla funktioner, med beaktande av en tillräcklig flexibilitet vid följande planeringsskeden. Gaturummen skiljer sig också hierarkiskt. En bred parkgata med trädrader utgör en huvudrutt i stadsrummet.

Vid beredningen av detaljplanen undersöks bevarandet av trädbeståndet i kvartersområdena och placeringen av nya träd. Träd som är betydande för stadsbilden bevaras. Det kan handla om enstaka träd eller större helheter, beroende på situationen. För täta och effektiva bostadskvarter utarbetas en kvartersplan där gårdens funktioner planeras så att det också finns utrymme för träd och andra gröna konstruktioner. Målen för gröna konstruktioner i kvartersområdena har också fastställts med en grönytefaktor.

Stadsteknikcentralen planerar, bygger och underhåller allmänna områden enligt detaljplanen. I fråga om gatuområden preciseras i gatuplanen dimensioneringen av gaturummet och möjligheterna att plantera träd samt målen för stadsbilden. Målet är att skapa gröna, trivsamma och trygga gaturum. Utgångspunkten för gatuplaneringen är gaturummet som reserverats för detaljplanen. Vid planeringen samordnas parkerings- och hållplatsområden som placeras på gatuområdet, från fall till fall även andra service- eller räddningsarrangemang, gång- och cykelvägar, underjordiska kommunaltekniska konstruktioner samt utrymmesreserveringar som operatörerna förutsätter, dränerings- och dagvattensystem i gatuområdet, trafikstyrningssystem samt utrustning och möbler som placeras i gaturummet. Vid planeringen beaktas också viktiga siktområden och eventuella platser för snö. Underhållet styr också planeringen.

Gatuträd planteras i allmänhet på en enhetlig skiljeremsa på gatugrönområdet eller på gatuområdets vägren.

Vid plantering på stenlagda områden (till exempel öppna platser, torg) används specialkonstruktioner, såsom till exempel bärande odlingsunderlag eller odlingsunderlag av biokol. På smala tomtgator övervägs placeringen av gatuträd från fall till fall. Tomtgatornas utseende påverkas i väsentlig grad av de avgränsande gårdsområdena och deras växtlighet samt av parkernas och naturens lummighet. Gatuträden ska gärna vara arter som lämpar sig för gatuområdena med beaktande av arternas storlek, form, hårdighet och tillgänglighet. Målet är att öka mångfalden av gatuträd. Mångfalden förbättrar ekologin och skapar en mångsidigare stadsbild.

I parkerna planeras stadsbildsmässigt högklassiga, trivsamma och fungerande samt trygga stadsrum. I parkernas växturval är det möjligt att använda ett större materialurval än på gatuområdena, till exempel ädla lövträd, specialformer och -färger samt olika blommande träd, dagvattenkonstruktioner och återvinningsmaterial. Utöver de träd som placeras på park- och gatuområden planterar staden till exempel träd för flygekorrar samt skogsplantor.

Esbo stad satsar på trivseln i staden och genomförandet baserar sig på väl uppgjorda planlösningar och byggande, högklassiga material och professionell skötsel.

Några exempel på planteringar som redan har gjorts under de senaste åren och som kommer att göras:

- I samband med iståndsättningen av södra kanten av Silkesängen planterades år 2019–2020 157 träd med stam, av vilka en del planterades för att förbättra flygekorrrens förbindelseleder och 345 plantor för beskogning.
- År 2021 planterades 85 träd i Mattbys invånarpark och 11 träd vid Mattsstråket förnyades.
- I Vermo (Majorsparken, Perilä park, Pegasparken, Sjöängens park, Gattjinaparken, Ingermanlandsstranden och Bergansbäcksparken) har det planerats och delvis planterats sammanlagt 386 lövträd och 94 barrträd.
- I Tunnparken i Mattby planeras cirka 50 lövträd och cirka 20 barrträd. Projektet genomförs 2022–2023.
- År 2022–2023 planeras cirka 120 lövträd och 20 barrträd i Djupsundsparken i Finno, av vilka en del för att förbättra flygekorrrens förbindelseled. Dessutom genomförs beskogning med skogsplantor.
- År 2021 planterades 121 träd för flygekorrar i Ladusved.
- 347 träd har planterats på gatuområdet i södra delen av Esboleden.

Utgångspunkten vid planeringen av planområdet för södra delen av Kera är trivsamma och gröna stadsrum. Enligt planerna ska flera hundra nya träd planteras i de allmänna områdena.

Inom projektet Gräsaån har det planerats att flera hundra nya träd ska planteras längs ån mellan Irisvik och Mankans.

I motionen föreslås det att staden ska sätta upp ett mål för mängden träd som planteras till exempel under en tioårsperiod. Stadsteknikcentralen planerar årligen cirka hundra större trädplantor och flera tusen skogsplantor i olika grönområden som underhålls. Stadsteknikcentralen fortsätter att följa de praktiska principerna för god planering, genomförande och underhåll. Vid bedömningen av verkningarna av byggande ägnas allt större uppmärksamhet åt förutsättningarna för att träden kan bevaras. Trädens skick kartläggs och följs upp noggrannare. Registeruppgifterna om träden utvecklas, till exempel när det gäller geografisk information om träden och trädens skick. Stadsteknikcentralen har inlett utarbetandet av ett program för förnyande av gatuträd som är i dåligt skick. På basis av programmet utarbetas planer och tidtabeller för genomförandet av de gatuområden som ska iståndsättas under den följande tioårsperioden. Antalet träd som planteras beror på godkända planer och investeringar som görs.

Vid budgetförhandlingarna 2022 gjordes dessutom följande anteckning i protokollet: "En plan för samarbete mellan staden, kommuninvånarna, organisationerna, läroanstalterna och företagen utarbetas. Enligt planen planteras det planmässigt träd, buskar och andra växter i Esbotrakten som en del av åtgärder för att förebygga klimatförändringen samt för att främja lummigheten, trivseln och skönheten både i urbana och i naturliga områden. Samtidigt erbjuds stöd för bekämpning av invasiva arter."

I samband med beredningen med anledning av protokollsanteckningen överväger man också att sätta upp ett mål för antalet träd som ska planteras.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 20.12.2021 § 459

Förslag

Stadsmiljödirektör Isotalo Olli

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Risto Nevanlinnas m.fl. motion 30.8.2021 om att öka trivseln i staden genom att plantera träd samt konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Behandling

Föredragandens ändringar vid mötet har beaktats i protokollet.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Tekniska nämnden 17.11.2021 § 110

Förslag

Stadsteknikdirektör Tanska Harri

Tekniska nämnden föreslår för stadsstyrelsen att stadsstyrelsen föreslår vidare för fullmäktige att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Risto Nevanlinnas m.fl. motion 30.8.2021 om att öka trivseln i staden genom att plantera träd och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Beslut

Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustoaloite kaupunkiviihtyvyyden lisäämiseksi puita istuttamalla

För kännedom